Eerste Kamer der Staten-Generaal I

Vergaderjaar 2026-2027

36 985 Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: Actieplan tegen cyberpesten 'Veiliger online, samen sterker'

C **VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG**
Vastgesteld 5 november 2026

De vaste commissies voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap[1] en voor Justitie en Veiligheid[2] hebben schriftelijk overleg gevoerd met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de **commissiemededeling Actieplan tegen cyberpesten.** Bijgaand brengen de commissies hiervan verslag uit. Dit verslag bestaat uit:

- De uitgaande brief van 9 juni 2026.
- De antwoordbrief van 4 november 2026.

De griffier voor dit verslag,

De Graag

[1] Samenstelling:
Van Apeldoorn (SP), Beukering (Fractie-Beukering), Van Bijsterveld (JA21), Doornhof (CDA), Fiers (PRO), Van Gasteren (Fractie-Van Gasteren), Van der Goot (OPNL), Jaspers (BBB), Karaaslan(D66), Kemperman (FVD), Van Kesteren (PVV), Van Knapen (BBB), Lagas (BBB), Van Meenen (D66), Musa (VVD), Nicolaï (PvdD), Perin-Gopie (Volt), Ramsodit (PRO), Rietkerk (CDA) (voorzitter), Van Rooijen (50PLUS), Roovers (PRO), Rosenmöller (PRO), Van de Sanden (Fractie-Van de Sanden), Straus (VVD), Talsma (ChristenUnie), Veldhoen (PRO) (ondervoorzitter), Visseren-Hamakers (Fractie-Visseren-Hamakers), De Vries (SGP), Walenkamp (Fractie-Walenkamp)

[2] Samenstelling:
Beukering (Fractie-Beukering), Bezaan (PVV), Van Bijsterveld (JA21), Croll (D66), Dittrich (D66) (voorzitter), Doornhof (CDA), Van Gasteren (Fractie-Van Gasteren), Van der Goot (OPNL), Hartog (Volt), Janssen (SP), Kluit (PRO), Lievense (BBB), Van der Linden (VVD), Marquart Scholtz (BBB) (ondervoorzitter), Martens (PRO), Meijer (VVD), Nicolaï (PvdD), Van den Oetelaar (FVD), Ramsodit (PRO), Recourt (PRO), Van Rooijen (50PLUS), Van de Sanden (Fractie-Van de Sanden), Schalk (SGP), Talsma (ChristenUnie), Van Toorenburg (CDA), Veldhoen (PRO), Visseren-Hamakers (Fractie-Visseren-Hamakers), Vogels (VVD), Walenkamp (Fractie-Walenkamp)

BRIEF VAN DE VOORZITTERS VAN DE VASTE COMMISSIES VOOR ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP EN VOOR JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Den Haag, 9 juni 2026

De vaste commissies voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en voor Justitie en Veiligheid hebben met belangstelling kennisgenomen van de Mededeling van de Europese Commissie over het Actieplan tegen cyberpesten “Veiliger online, samen sterker”.[3] Naar aanleiding van de behandeling van deze Mededeling in de gecombineerde vergadering van de genoemde commissies op 2 juni 2026 hebben de leden van de fractie van de **PVV** nog enkele vragen aan de regering. De leden van de fractie van **JA21** sluiten zich bij deze vragen aan.

Sociale media kennen voordelen, maar ook nadelige kanten, waaronder cyberpesten. De Europese Commissie stelt dat cyberpesten ernstige gevolgen kan hebben, waaronder angst, depressie, sociaal isolement, zelfbeschadiging, schooluitval en verminderd welzijn.[4] Tevens stelt de Commissie dat ongeveer een op de zes jongeren ervaring heeft met cyberpesten.[5] Tegen deze achtergrond vragen de leden van de fractie van de PVV of de regering het standpunt deelt dat toenemende Europese inmenging – waarbij Europese regelgeving, waaronder de Digital Services Act,[6] in toenemende mate bepalend wordt voor de ruimte die sociale media krijgen – ten koste kan gaan van de vrijheid van meningsuiting, de rechtsstaat, de Nederlandse soevereiniteit, het Nederlandse onderwijs, de Nederlandse opvoeder en de Nederlandse jeugdbescherming.

Voorts vragen deze leden of de regering het standpunt deelt dat bij het beschermen van kinderen en jongvolwassenen tegen de negatieve gevolgen van sociale media, waaronder cyberpesten, met name technologiebedrijven, de Nederlandse overheid, het Nederlandse onderwijs, de Nederlandse opvoeders en de Nederlandse jeugdbescherming hun verantwoordelijkheid dienen te nemen bij het bepalen waar de grens ligt van het onbetamelijke op sociale media.

Politici en zelfs traditionele media maken gebruik van sociale media om onder meer hun zichtbaarheid te vergroten. De leden van de fractie van de PVV vragen of de regering het standpunt deelt dat het definiëren van sociale media als onbetrouwbaar, het associëren van sociale media met nepnieuws en/of het oproepen om bijvoorbeeld X te verlaten, geen recht doet aan de democratiserende functie van sociale media, aan hun rol als cruciale informatiebron en aan de pluriformiteit die voortvloeit uit het grote aantal gebruikers.

De leden van de vaste commissies voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en voor Justitie en Veiligheid zien met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangen deze graag uiterlijk **7 juli 2026**.

Een afschrift van de brief is gezonden aan de minister van Justitie en Veiligheid.

[3] (COM(2026) 71 - Mededeling van de Europese Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's - Actieplan tegen cyberpesten; “Veiliger online, samen sterker”.
[4] (COM(2026) 71 - Mededeling van de Europese Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's - Actieplan tegen cyberpesten; “Veiliger online, samen sterker”, p. 6.
[5] (COM(2026) 71 - Mededeling van de Europese Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's - Actieplan tegen cyberpesten; “Veiliger online, samen sterker”, p. 3.
[6] Verordening (EU) 2022/2065 (Digital Services Act).

Drs. Th. W. Rietkerk
Voorzitter van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Mr. B.O. Dittrich
Voorzitter van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT EN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS EN EMANCIPATIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 november 2026

Hierbij bieden wij u de antwoorden aan op de vragen die zijn gesteld door de fractieleden van de PVV en JA21 over de over de Mededeling van de Europese Commissie over het Actieplan tegen cyberpesten “Veiliger online, samen sterker”. Deze vragen werden ingezonden op 9 mei 2026, met kenmerk 181391.

W.J.M. Aerdts
Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

Judith Zs.C.M. Tielen
Staatssecretaris van Onderwijs en Emancipatie

181391

Vraag 1
Sociale media kennen voordelen, maar ook nadelige kanten, waaronder cyberpesten. De Europese Commissie stelt dat cyberpesten ernstige gevolgen kan hebben, waaronder angst, depressie, sociaal isolement, zelfbeschadiging, schooluitval en verminderd welzijn. Tevens stelt de Commissie dat ongeveer een op de zes jongeren ervaring heeft met cyberpesten. Tegen deze achtergrond vragen de leden van de fractie van de PVV of de regering het standpunt deelt dat toenemende Europese inmenging – waarbij Europese regelgeving, waaronder de Digital Services Act, in toenemende mate bepalend wordt voor de ruimte die sociale media krijgen – ten koste kan gaan van de vrijheid van meningsuiting, de rechtsstaat, de Nederlandse soevereiniteit, het Nederlandse onderwijs, de Nederlandse opvoeder en de Nederlandse jeugdbescherming.

Antwoord
Wij delen niet het geuite standpunt dat Europese regelgeving ten koste gaat van de vrijheid van meningsuiting en de rechtsstaat. De vrijheid van meningsuiting is een fundamenteel uitgangspunt bij de regulering van online platformen en is gewaarborgd in de Grondwet en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Overheden kunnen schadelijke maar niet-illegale uitingen niet laten verwijderen.[7]

Het Europese Actieplan tegen cyberpesten doet geen enkele afbreuk aan de Nederlandse verantwoordelijkheid voor onderwijs, opvoeding en jeugdbescherming. Het actieplan ondersteunt lidstaten bij preventie, voorlichting, melding en hulpverlening. Deze Europese samenwerking is een aanvulling op, en niet een vervanging van, de Nederlandse inzet om kinderen online te beschermen.

Platformen maken over het verwijderen van schadelijke maar niet-illegale uitingen hun eigen afweging, maar moeten transparant zijn over hun moderatiebeleid en gebruikers de mogelijkheid bieden tegen moderatiebesluiten in bezwaar te gaan. Ook onvoldoende moderatie kan de vrijheid van meningsuiting onder druk zetten, bijvoorbeeld wanneer intimidatie of cyberpesten ertoe leidt dat mensen zich uit het online debat terugtrekken.

De Digitaledienstenverordening (*Digital Services Act,* DSA) beoogt grondrechten online juist beter te beschermen. Zeer grote online platformen moeten risico's voor onder meer de vrijheid van meningsuiting, minderjarigen en het lichamelijke en geestelijke welzijn van gebruikers in kaart brengen en waar nodig redelijke en evenredige maatregelen nemen, met inachtneming van grondrechten zoals de vrijheid van meningsuiting en privacy.

Vraag 2
Voorts vragen deze leden of de regering het standpunt deelt dat bij het beschermen van kinderen en jongvolwassenen tegen de negatieve gevolgen van sociale media, waaronder cyberpesten, met name technologiebedrijven, de Nederlandse overheid, het Nederlandse onderwijs, de Nederlandse opvoeders en de Nederlandse jeugdbescherming hun verantwoordelijkheid dienen te nemen bij het bepalen waar de grens ligt van het onbetamelijke op sociale media.

Antwoord
We delen het standpunt dat de bescherming van kinderen en jongvolwassenen tegen de negatieve gevolgen van sociale media een gedeelde verantwoordelijkheid is. Dit uitgangspunt ligt ook ten grondslag aan de Strategie kinderrechten online.[8] Technologiebedrijven hebben een verantwoordelijkheid om hun diensten veilig in te richten en hun gebruikersvoorwaarden zorgvuldig toe te passen. De overheid stelt en handhaaft wettelijke kaders. Dat doen we samen in Europees verband vanwege de gezamenlijke interne markt. Ouders en opvoeders hebben een belangrijke rol

[7] Zie ook Kamerstukken II, 26 643, nr. 1365
[8] Kamerbrief 'Strategiebrief online kinderrechten 2026', link.

in de digitale opvoeding, terwijl scholen kinderen en jongeren toerusten met digitale vaardigheden, mediawijsheid en weerbaarheid. Ook jeugdprofessionals spelen een belangrijke rol bij begeleiding, signalering en ondersteuning.

Daarbij is het niet aan de overheid om in algemene zin te bepalen welke niet-illegale uitingen op sociale media als onbetamelijk moeten worden beschouwd. Ouders, scholen en andere opvoeders kunnen eigen normen stellen en kinderen en jongvolwassenen begeleiden bij respectvol en verantwoord online gedrag. De Strategie kinderrechten online beschrijft daarom zowel strenge regels voor digitale diensten en een Europese minimumleeftijd voor sociale media als ook ondersteuning voor ouders en kinderen, het versterken van digitale vaardigheden in het onderwijs en het bevorderen van samenwerking tussen overheid, maatschappelijke organisaties en technologiebedrijven.

Vraag 3
Politici en zelfs traditionele media maken gebruik van sociale media om onder meer hun zichtbaarheid te vergroten. De leden van de fractie van de PVV vragen of de regering het standpunt deelt dat het definiëren van sociale media als onbetrouwbaar, het associëren van sociale media met nepnieuws en/of het oproepen om bijvoorbeeld X te verlaten, geen recht doet aan de democratiserende functie van sociale media, aan hun rol als cruciale informatiebron en aan de pluriformiteit die voortvloeit uit het grote aantal gebruikers.

Antwoord
We onderschrijven dat sociale media een belangrijke rol kunnen spelen in het publieke debat. Zij bieden burgers, politici, journalisten en maatschappelijke organisaties laagdrempelige mogelijkheden om informatie te delen, elkaar te bereiken en uiteenlopende opvattingen zichtbaar te maken. De regering erkent dat sociale media bijdragen aan pluriformiteit en democratische participatie en een forumfunctie bieden voor publiek debat.

Tegelijkertijd is de praktijk dat grote socialemediaplatforms erop zijn ingericht zoveel mogelijk schermtijd en interactie van gebruikers te stimuleren en hun aandacht zo lang mogelijk vast te houden.[9] Onderzoek laat zien dat aanbevelingsalgoritmen, contentmoderatie en andere ontwerpkeuzes de zichtbaarheid en verspreiding van informatie kunnen beïnvloeden en ruimte kunnen bieden aan desinformatie, polarisatie en gecoördineerde inmenging.

We vinden het daarom van belang dat het online publieke debat open en pluriform blijft, dat beweringen publiekelijk kunnen worden getoetst en dat burgers weerbaar zijn terwijl specifieke risico’s zoals desinformatie, manipulatie en de invloed van platformontwerp gericht worden aangepakt.[10] Het staat politici, mediaorganisaties en andere gebruikers daarbij vanzelfsprekend vrij om zelf te bepalen van welke platforms zij gebruikmaken.

[9] Zie ook Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (2024) Aandacht voor media. Naar nieuwe waarborgen voor hun democratische functies. Te raadplegen via Aandacht voor media. Naar nieuwe waarborgen voor hun democratische functies | WRR.
[10] Kamerstukken II, 26 643, nr. 1516